

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztu: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Przy urzędach podatkowych w Galicyi wschodniej opróżniona posadę poborcy pierwszej klasy nadało stale wysokie c. k. ministerstwo finansów *Józefowi Kuchinka*.

Z c. k. krajowej dyrekcji finansowej.

Lwów, 4. marca 1863.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 16. marca. Jego Excelencya Namiestnik Galicyi fml. hrabia *Mensdorff-Pouilly* odjechał dzisiejszym rannym pociągiem kolei żelaznej do Krakowa.

(*Nowy wybór deputowanego w Czerniowcach.*) Z przyczyny złożenia mandatu bukowińskiego deputowanego sejmiku krajowego, radnego sądu krajowego *Leona Rakwicza*, odbyły się dn. 6. i 7. b. m. nowe wybory, i właściciel dóbr *Jerzy Hormuzaki* został wybrany deputowanym na sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Czerniowiec.

Wiedeń, 14. marca. (*Nowiny dworu. — Rozporządzenie względem wystawy — Saskie zgromadzenie narodowe.*) Przedwczoraj przedpołudniem Najjaśniejszy Pan udzielał przez kilka godzin audyencye prywatne, i między innymi przyjmował także hiszpańskiego Peitlera. Najjaśniejsza Pani także tego roku uskuteczniła sobie umywanie nóg w zamkowym kościele parafialnym w wielkiej ewangelice. Przeniesienie cesarskiego dworu z Wiednia do Laxenburga nastąpi tego roku na wielkanoc, tak że Najjaśniejszy Pan powróciwszy z Dalmacyi, uda się wprost do Laxenburga. Na przyszły tydzień uda się do Dalmacyi kurjer podróży najwyższego dworu, aby pozbierać przygotowania do podróży Najjaśniejszego Pana; wiceprezydent centralnej władzy morskiej pan *Beke* udał się także w tym celu do Dalmacyi. Najjaśniejszy Pan ma puścić się w podróż z końcem marca.

Jego Excelencya minister handlu hr. *Wickenburg* wydał następujące rozporządzenie do wszystkich izb handlowych monarchii: „Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 8. lutego b. r. wyraził najwyższą wolę, aby międzynarodowa wystawa przemysłowa i rolnicza, która zarazem ma obejmować także dzieła sztuki pięknych, odbyła się w r. 1865, lub przynajmniej w jednym z lat zaraz po tymże następujących. Po upływie roku mam Najjaśniejszemu Panu donieść, co w tym względzie rozporządziłem. Liczę z góry na gorliwe poparcie szanownej izby handlowo-przemysłowej co do szczęśliwego przeprowadzenia tego zadania i zastrzegam sobie ogłosić w swoim czasie bliższe odnośne postanowienia, wzywam zaś szanowną izbę handlowo-przemysłową już teraz użyć swego wpływu na przemysłowców, aby korzystając z łaski Najjaśniejszego Pana, rozwinięli całą czynność swoją na ziemi rodzinnej dla honoru swego i swojej ojczyzny.“

Saskie zgromadzenie narodowe przyjęło dn. 12go b. m. dla kraju saskiego następujące ustawy: powszechny kodeks handlowy, ustawę do zabezpieczenia osobistej wolności, prawa domowego, ustawę prasową, postępowanie w rzeczach prasowych, i uzupełnienie ustawy karnej powszechnej i wojskowej.

(*Różne wiadomości.*) C. k. poseł przy dworze paryskim, książę *Metternich*, przybył dziś do Wiednia pociągiem.

Do dziennika *Presse* pisza, iż dnia 12. b. m. przybył do Ulanowa adjutant Wielkiego Księcia *Konstantego* dla sprawdzenia wypadków w Ulanowie i gwałtów przez wojsko rosyjskie pod d. 13. lutego w Krzywokonicach popełnionych.

(*Kwestya konstytucji węgierskiej.*) W kwestyi konstytucji węgierskiej spodziewać się można, jak twierdzi *Bothschafter*, w krótkim czasie bardzo stanowcze. Zdaje się, iż sejm węgierski zwołany zostanie. Wnosić to można z zmienionej postawy nadwornej węgierskiej kancelarii, jak się to z artykułów dziennika *Sürgöny* pokazuje. W artykułach tych mowa jest o konstytucji lutowej w sposobie takim, jak tego w dziennikach węgierskich widzieć nie zwykliśmy. Jest tam przyznanie, iż konstytucja lutowa podaje formę, w której według patentu październikowego sprawy wspólne traktowane być mają, położony jest nacisk na to, iż własne prawa z 1848 roku konstytucję lutową wywołały. Jest i nawiązanie do sejmiku z roku 1861, że się nie zajął formą na traktowanie spraw wspólnych, gdzie rewizya konstytucji lutowej w niej samej jest zastrzeżona; w końcu usprawiedliwienie jest obstawanie przy konstytucji lutowej w obec Węgier i Siedmiogrodu i przyszły sejm odseła się z wielkim naciskiem do tej konstytucji. Wszystko to wyraźnie sposobem myślenia konstytucyjnym i polityką opierającą się na stałym gruncie konstytucji austriackiej.

(*Czynności komisji względem zarazy na bydło ustanowionej.*) Komisya przez Jego Excel. p. ministra handlu przeznaczona do obrad nad środkami ku zatamowaniu i wytepieniu zarazy na bydło, o której w onegdajszym numerze w rubryce ostatnich wiadomości wspominaliśmy, składała się prócz zastępców właściwych władz centralnych z dyrektora zakładu weterynaryjnego w Wiedniu *Dra Röle*, z profesora uniwersytetu wiedeńskiego *Dra Sigmund*, z profesora uniwersytetu i szkoły weterynaryjnej w Peszcie, *Dra Zlamal*, z zastępcy dyrektora szkoły rolniczej w węgierskim *Altenburgu*, *Dra Maseh* i z dwóch weterynarzy krajowych, *Dra Werner* ze Lwowa i *Satory* z Berna.

Na pierwszym plenarnem posiedzeniu Jego Excel. p. minister handlu wskazał jako na główne przedmioty obrad, pytania następujące, a mianowicie:

I. Czy obecne urządzenie straży granicznej i kwarantany wystarcza ku powstrzymaniu wprowadzenia do kraju zarazy na bydło, która jak dostateczne na to są dowody, w kraju samym nie ma zarodu, lecz z zagranicy a mianowicie ze wschodu do kraju wprowadzana bywa?

II. Czyli dotychczasowe przepisy a mianowicie normale szczegółowe co do zarazy na bydło w roku 1859 wydane, wystarczają ku zatamowaniu i przeszkodzeniu rozszerzenia zarazy bydła w kraju, jeżeli takowa pomimo ostrożności w pytaniu I. wspomnianych, wprowadzona została? czyli i w jaki sposób przepisy takowe mogą być uzupełnione lub ulepszone? a w końcu

III. Czyli organa dopilnować mające przeprowadzenia przepisów co do zarazy na bydło, a mianowicie weterynarze, do których to nasamprzód należy, co do liczby i wykształcenia ku temu wystarczają, i w jakoby sposób wypadło zorganizować weterynarstwo, ażeby zadaniu temu zadość uczynić mogło?

Po takowem oznaczeniu przedmiotów narady, komisya podzieliła się na trzy komitety, z których pierwszemu przekazano rozbiór pytania co do urządzenia kwarantan, drugiemu przegląd przepisów obecnych co do zarazy, a trzeciemu rozbiór pytania co do organizacji weterynarstwa.

W skutek czego komitet pierwszy wypracował „statut urządzający kwarantany na bydło na granicach monarchii.“

Komitety zaś drugi, projekt do przepisów postępowania gwoździ przeszkodzeniu szerzenia się zarazy, a komitet trzeci złożył wypracowaną opinię, co do organizacji studjów weterynaryjnych, tudzież co do zarządzenia służby weterynaryjnej; prace te komitetów oddane zostały pod rozpoznanie komisji w plenarnych posiedzeniach.

Tak komitety jak i komisje in pleno, zgodziły się na to, iż przy rozwiązaniu zadań ad I et II nie tyle idzie o zaprowadzenie nowych przepisów, ile raczej o to, ażeby przepisy dotąd obowiązujące, które co do istoty rzeczy jako wystarczające uważane być mogą, miały ściślejszą i ostrzejszą redakcyę, w nową, w potrzebie więciej odpowiednią formę ujęte zostały, dla zapewnienia ścisłego ich wykonania, na czem dotąd głównie zbywało.

W przeprowadzeniu tej zasady nowy statut ad I opiera się w głównych częściach na dotychczasowych przepisach co do służby weterynaryjno-policyjnej w kwarantanach, co do urządzenia straży granicznej i kordonu granicznego; w projekcie zaś ad II zachowane zostały główne rysy normalii co do zarazy z roku 1859, z zastosowaniem takowych do bydła rogatego.

Odnosnie do tego projektu wypracowano zarazem wyciąg z niego a raczej popularną instrukcyę dla urzędów gminnych i właścicieli bydła po wsiach, w której główne przepisy co do zarazy na bydło, które każdemu właścicielowi bydła i każdej gminie miejskiej znane być powinny, krótko i zrozumiale zamieszczono.

Powyższe projekta przez komitety wypracowane a przez komisję sprostowane i przyjęte, mają być przesłane właściwym władzom centralnym z prośbą o zarządzenie dalszego postępowania i zaprowadzenia takowych w życie w szczegółowych krajach w najkrótszym przeciągu czasu, i z tem życzeniem, ażeby środki, proponowane przez komisję, w której zasiadali mężowie fachowi z najdokładniejszą znajomością rzeczy, nie napotkały na trudności tak ze strony państwa, jak i ze strony pojedynczych krajów koronnych, ze względu na wydatki jakie sprowadzić mogą.

(*Petycja weneckiej kongregacji municypalnej.*) Kongregacya municypalna w Wenecyi podała prośbę do rządu, aby dotychczasowa podległość miasta Wenecyi urzędowi delegatów i prowincjonalnej kongregacji prowincyi weneckiej była zniesiona, i aby to miasto główne podlegało bezpośrednio c. k. namiestnictwu i reprezentacyi kraju. Jak się dowiadujemy, pisze *Jeneralna Korespondencya* względem tego podania municypium weneckiego bez względu na odbywającą się rewizyę ustawy gminnej dla królestwa Lombardo-weneckiego ma być wkrótce weneckiej radzie gminnej, a w dalszej instancyi lombardo-weneckiej kongregacji centralnej przedłożona od rządu kwestya do wydania opinii: „czy i który szczególny statut

municipalny miastu Wenecyi nadany, mógłby właściwym stosunkom tego miasta najlepiej odpowiedzieć i nadać mu znowu stanowisko autonomiczne za weneckiej rzeczypospolitej posiadane, od prowincyi stałego ładu całkiem oddzielne.

Anglia.

Londyn, 13. marca. (Kwestya polska.) Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej interpeluje Hennessy powtórnie względem wysłania agentów policyi do Warszawy. Grey powtarza dawne oświadczenia z przyzwoleniem barona Brunnowa, przedkłada jego list i obiecuje przedłożyć odnośny raport agentów policyi. Oświadczenia Greya przyjęto z oklaskami.

Morning Post pisze: Anglia odmówiła wysłać z Francją notę zbiorową względem konwencji, aby sprawy nie uczynić jeszcze przykrzejszą. Ale wysłała przyjacielskie noty do Berlina i Petersburga, odradzając interwencję pruską i doradzając Rosyi umiarkowanie i dopełnienie traktatów. Anglia nie ma zamiaru przedsięwziąć interwencji między Rosją a Polską.

Francya.

(Polityka Francyi.) Do *Jen. Kor.* piszą z Paryża, że rząd cesarski w kwestyi polskiej uczynił zwrot stanowczy, chociaż nie można wprost powiedzieć, że przemawianie pana Morny w interesie Rosyi osiągnęło szczególnie skuteczną, jednak usiłowania księcia Napoleona, aby w Cesarzu dla sprawy polskiej zapal obudzić, zostały daleko z swego toru zepchnięte.

Nie ma już mowy o koncentracji wojsk i wojennej misji ks. Małachowy, ani o dalszym przygotowaniu polskich demonstracji. Cesarz życzył głównie, nim najmniejszą powziął chęć do jakiegoś działania, Anglię i Austrię uczynić przychylną do swoich zamiarów, aby uzyskać przynajmniej moralne poparcie z obydwu stron, jeżeli nie faktyczną kooperację. Odpowiedź austriackiego gabinetu jest niewiadoma, odpowiedź rządu angielskiego odbija się już w tem, że lord Russell upoważnił pruskiego posła w Londynie hr. Bernstorff, telegrafować do Berlina: że Anglia (co lord Russell zresztą już przez posła angielskiego w Berlinie oświadczył) nie oddzieli się nigdy od Prus. Dla obu istnieje zaopatrzenie wielka potrzeba i obowiązek razem trzymać się przeciw wspólnemu niebezpieczeństwu. Cechują rozdrażnione usposobienie gabinetu tuieryjskiego słowa francuskiego ministra spraw zagranicznych: ta sprawa Polski nie miała innego rezultatu, jak skompromitowanie nas w obec całego świata. Obecnie w naszych salonach obiega hon mot jednej z osób należącej do najwyższych kół, względem księcia Napoleona, a to: „Nasz książę gra w karty.“

Paryż, 12. marca. (Różne wiadomości.) *Monitor* doniósł, iż sprawozdanie p. Larabit co do sprawy polskiej, znajdowało się wczoraj na porządku dziennym senatu, jednak przedmiot nie przyszedł pod rozprawę. *France* zapewnia, że dyskusye w sprawie polskiej za kilka dopiero dni się rozpoczną; *Patrie* sądzi, iż w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. Tymczasem *la France* zamieściła wieść, iż gabinet londyński pod dniem 5. b. m. rozesłał depesze w sprawie polskiej do wszystkich mocarstw, które traktat wiedeński podpisały i zapewnia, że rząd pruski dał rozkaz do skoncentrowania znacznej siły zbrojnej nad granicami Królestwa Polskiego.

Ciała prawodawcze na wczorajszym posiedzeniu zawotowało jednomyślnie żądany przez ministra stanu kredyt 30.000 franków na koszt pogrzebu kardynała Morlot.

Monitor zamieścił dosłownie konwencję zawartą w dniu 20. listopada przeszłego roku między jenerałnym gubernatorem Algieryi a naczelnikami Twerezów, dla zabezpieczenia drogi karawanom, do Sudanu podróżującym. Wszystkie izby handlowe przed dwoma już miesiącami zawiadomione o tem zostały i przesłano im próby towarów, w środkowej Afryce odbył znaleźć mogących.

Na wczorajszym posiedzeniu senatu odczytany został projekt do prawa w radzie stanu wypracowany o osiedleniu pokoleń arabskich w Algieryi. W piątek wyznaczona być ma komisya z 10 członków dla głębszego zbadania projektu.

La France zapewnia, iż deputowani kolonistów algierskich nie będą przez Cesarza przyjmowani. Gdy projekt odnoszący się do spraw Algieryi komisji senackiej przesłany został, przeto ciż deputowani do tej komisji zgłosić się powinni.

Książę Koburg przybył dziś do Paryża i stanął w hotelu poselstwa. Jutro ma być przyjęty przez Cesarza.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 12. marca. (Buletyny rządowe o powstaniu.) *Dziennik Pow.* pisze: Oddział wysłany z Łowicza pod dowództwem pułkownika Gagemeister, wykrywszy bandę buntowników, udał się za nią w pogoń przez Zychlin, Gostynin ku Chojnu, gdzie doścignął buntowników i pobit ich, przyczem zabito im 10 ludzi, znaczną ilość raniono, a 25 ujęto.

Banda dowodzona przez Radziejewskiego, w gubernii Lubelskiej, została rozprószona, a sam Radziejewski ujęty. W tejże gubernii banda dowodzona przez Lelewela została doścignięta i rozprószona koło Luty i Hańska przez oddział (składający się z 2ch kompanii i 60 kozaków), który w ciągu dwóch dni przebył 145 wiorst. Straty buntowników dochodzą do 150 ludzi. Zabrano im amunicję, bagaże, oraz korespondencję i prasę litograficzną.

Bandy, które się gromadziły pomiędzy Pultuskim a Łomżą, a które unikając wszelkiego spotkania, przeszły Narew i posuwały się ku północy, zostały doścignięte i rozprószone przez dwa oddziały wysłane jednocześnie w pogoń za niemi z Pultuska i Łomży.

(Doniesienia o powstaniu.) Z Warszawy donoszą do *Jener. Kor.*, że zeszłego tygodnia włóścianie z wsi położonej pod Warszawą, schwycili ośmiu powstańców rozprószonych i odstawili do wójta. Ten kazał zamknąć powstańców w stodole, z kąd nazajutrz mieli być odesłani do Warszawy. Niedaleko tej wsi stojący powstańcy otrzymali o tem wiadomość, napadli w lesie na eskortę, złożoną z 20 włóścian, oswobodzili więźniów i dwunastu włóścian powiesili natychmiast dla przykładu, a innym pozwolili wrócić do domu. Gdy do Warszawy nadeszła o tem wiadomość, wysłano natychmiast silny oddział wojska na miejsce wypadku, lecz ten znalazł tylko zwłoki dwunastu powieszonych włóścian.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 3. marca. (Uchwała nad adresem. — Wiadomości bieżące.) Wczoraj odbyło się głosowanie nad adresem do tronu. Deputowany Romalo oświadczył w imieniu swoim i 45 deputowanych, że wstrzymują się od głosowania. Nie głosowało także czterech ministrów, którzy są deputowanymi. Z pomiędzy 57 głosujących 52 było za adresem, a 5 przeciw. Ale na tem nie koniec; nikt nie może przewidzieć, w jaki sposób wielkie rozdwojenie między rządem a izbą będzie zagadzone. Nie idzie tutaj bowiem o spór ministerstwa z izbą, ale w walkę tę wciągnięta została osoba samego panującego księcia. Podczas ostatnich rozpraw toczyły się debaty o kwestye, czyli kraj ma prawo żądać abdykacyi księcia Kuzy na korzyść którego z zagranicznych książąt, czyli książę przyjął na siebie to zobowiązanie, i czyli kraj byłby szczęśliwszy, gdyby jaki książę zagraniczny objął rządy. W obec tak ważnego przesilenia ugrupowanie stronnictw w izbie zupełnie uległo zmianie; ostateczna prawa strona, bojarowie połączyli się z demokratami. Bojarowie przeciwni są księciu Kuzie, bo ten nie należy do dawnej i bogatej szlachty, a przeto nie obstaruje za uciążliwymi przywilejami szlacheckimi; demokraci zaś nie nawidzą go, ponieważ nie mogą zrzec się politycznych urojeń o utworzeniu w przeciągu kilku lat wielkiego i potężnego państwa nad Dunajem. Naprzeciw nim stoi mniejszość złożona z osobistych stronników księcia, którzy chętnie trzymają się tego, co istnieje, ciągnąc korzyści pewne bez narazenia swobód uzyskanych. Do umiarkowanych przyłączyli się także demokraci mieszczkańskiego pochodzenia między nimi Kogalniczanu, Hascasch, tudzież profesorowie i urzędnicy państwa znajdujący się w izbie. Z nazwisk starej szlachty, między tymi 46 znajdują się tylko N. Bibesku, N. Kantakozino, obadwaj Moruzi i K. Sturdza. Adres będzie wręczony przez deputację złożoną z prezydenta izby p. Mavroghene i siedmiu deputowanych.

Nadzieja księcia Kuzy polega na Rosyi, i rząd terazniejszy usiłuje zaskarbić sobie jej łaskę. Polacy w Mołdawii osiadli otrzymali od władz policyjnych polecenie oddalić się z kraju. Większa część udała się ku Galaczowi, a każdy otrzymał na drogę dwa dukaty. Krok ten pomnoży liczbę nieprzyjaciół rządu.

Z małych posiadłości gruntowych w Jassach wybrano deputowanym do izby ministra wyznań Tella przez wdzięczność za otwarcie instytucji naukowych w Jassach.

(Elaborat komisji wojskowej.) Z Belgradu donoszą do *Jenerał. kor.* pod d. 9. b. m., że komisya wojskowa już ukończyła swoje prace. W kołach serbskich jednak panuje wielkie niezadowolenie, ponieważ elaborat komisji wojskowej, który za kilka dni odejździe do Konstantynopola ma być dla Serbów daleko gorszym, jak sam fermaun turecki. Według tego w planie przez komisję akceptowanym część targowicy ma być wciągnięta do promienia fortyfikacyjnego a nawet kościół seminarjum i pałac metropolitalny są zagrożone zburzeniem. Sądzą powszechnie; że ten plan nie otrzyma przyzwolenia księcia i że układy między Serbami i Turkami na zasadzie lepszych warunków na nowo muszą się rozpocząć.

Grecya.

Ateny, 7. marca. (Stosunki obecne.) Mówią, że konsul bawarski Bernau zeznał, że jako człowiek prywatny i przekonany, że działa najlepiej dla kraju, używał środków moralnych, aby kandydaturę bawarskiego księcia Ludwika spopularyzować, jednakowoż zaprzestał tego, gdy konstytuanta wydała uchwałę wykluczenia. Należąca do niego szkatulka z 15 do 20.000 fr. i papierami kompromitującymi została skonfiskowana. Aresztowano dziesięciu oficerów i internowano na Arginie; były prefekt policyi Monastiriotis i Skufos, syn byłego burmistrza Ateńskiego, zostali aresztowani.

Zgromadzenie narodowe poleciło wydziałowi dyplomatycznemu, poczynić stosowne kroki do wyznaczenia kandydata na tron. Wniosek, prosić króla Belgijskiego o pośrednictwo, przekazany został temuż wydziałowi. Dzienniki tutejsze wymieniają następujących kandydatów do tronu: brata księżnej Aleksandry duńskiej, księcia Oskara szwedzkiego, księcia Aumale, księcia Wilhelma badeńskiego, jenerała M' Clellan. Wybór szefów gwardyi narodowej zostawiono oficerom. Wywóz amunicyi i broni zakazano pod karą pieniężną i konfiskatą.

Moraitinis został mianowany prezydentem, Kyriakos, Petrinos, Zotos, i Platis wiceprezydentami zgromadzenia narodowego. Do La-

konii i Messenii wysłano wojsko. W Sparcie, Kalamacie, Trikuli i prowincji Lokris były demonstracje na rzecz króla Otona. Korporacyom udzielono prawo, aby każda mianowała deputowanego, korporacja Jończyków ma ich obierać dwóch. Komisya do zbadania reklamacji względem k. korespondencyi prywatnej zaproponowała status quo, aż póki zgromadzenie narodowe nie orzeczy inaczej. Konzyl rosyjski odpiera zarzuty o agitacyi rosyjskiej i rozdawaniu pieniędzy. Wniosek zniesienia poselstw wyłącza poselstwo Konstantynopolitańskie. Budżet wydatków został niżony z 28 milionów na 18. Pensye cywilne zmniejszono o 20 pct, wszystkich nadliczbowych urzędników oddalono, pensye ministrów zredukowano na 6000 drachm.

Turcja.

Konstantynopol, 7. marca. (Wiadomości rozmaite.) 6000 sztuk broni rosyjskiej, które miały być przez Księstwa nadunajskie przemycone do Serbii, dostały się do Polski. Posłowie zagraniczni przesłali notę zbiorową do konzylów do Bukaresztu, względem zalecenia księcia i zgromadzeniu narodowemu najściślejszego przestrzegania konstytucyi. Obiega pogłoska, że księżę Callimaki będzie z Wiednia odwołany. Wyjechało stąd wielu polskich emigrantów.

Kronika.

(Pożar.) We wsi Hawłowicach dolnych, w powiecie Jarosławskim, wybuchł pożar w nocy z 7. na 8. b. m. pod nieobecność dziedzica i zgorzały dwie stajnie dworskie z 60 sztukami bydła. Stajnia na konie i dwór uratowane zostały przez włóścian z wsi sąsiedniej Hawłowic górnych, którzy z pomocą popieszyli. Ogień był, jak mówią, podłożony.

(Liczba kontrybuentów podatkowych w Wiedniu) była z końcem miesiąca lutego według wykazów urzędowych następująca: kontrybuentów podatku zarobkowego było 42.812 z należnością roczną 1,174.104 zł. 75 c.; kontrybuentów podatku dochodowego: 38.365 z należnością roczną 2,327.578 zł. 89c. Z tego przypada: niżej 10 zł. na 26.934, od 10 do 50 zł. na 8908, od 50 do 100 na 1590, od 100 do 200 zł. na 591, od 200 zł. w górę na 342 osób. Kontrybuentów podatku domowego było 9488 osób z należnością roczną 4,417.375zł. 28 c. Z tego przypada niżej 10 zł. na 1248, od 10 do 100 zł. na 1342, od 100 do 200 zł. na 1595, od 200 do 300 na 1288, od 300 do 400 zł. na 943, od 400 do 500zł. na 668, od 500zł. w górę na 2397; wolnych od podatku było 689; są więc w Wiedniu domy, od których podatek wynosi mniej jak 10 zł. i których właściciele jako tacy, nie posiadają prawa wyborczego; kontrybuentów podatku gruntowego było 3879, z należnością roczną 22.003 zł. 58 cent. z czego niżej 10 zł. przypada na 3556 osób, na 500 zł. 5 osób.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Zaleszczyki, 4. marca. W drugiej połowie z. m. były na targach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsca targu:											
	Zaleszczyki		Czortków		Husiatyn		Jazłowiec		Mielnica		Budzanów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluty austriackiej												
Mec pszenicy . . .	2	31	2	50	2	40	2	50	2	90	2	50
„ żyta . . .	1	77	1	60	1	80	1	90	2	20	1	50
„ jęczmienia . . .	1	70	1	30	1	40	1	80	1	90	1	40
„ owsa . . .	1	30	1	10	1	30	1	40	1	50	1	.
„ hreczki . . .	2	50	2	50	2	.	2	30	2	40	2	.
„ kukurudzy . . .	1	65	1	60	1	50	1	80	1	80	1	50
„ ziemniaków . . .	.	80	.	80	.	80	.	.	1	.	.	60
Cetnar siana . . .	2	60	1	.	1	20	.	.	1	50	.	.
„ wełny . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	45	.	.	.	.	.	.	.	36	.	.	.
Sąg drzewa twardego	8	.	5	50	10	.	8	.	11	.	7	50
„ „ miękkiego . . .	.	.	4	50	.	.	7	.	8	.	6	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	12	.	9	.	12	.	11	.	11
Mas okowity . . .	.	50	.	40	.	.	.	30	.	44	.	35

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 16. marca. Jener. Kor. pisze: Według doniesień z wszystkich prawie sejmów krajowych wątpić nie można, iż prace ich w terminach naznaczonych ukończone będą. Można więc spodziewać się, że sejmy krajowe w ciągu bieżącego miesiąca zamknięte zostaną. Co zaś dotyczy sejmów galicyjskiego do dnia 29. marca odroczonego, zdaje się, iż tenże w obec zamknięcia innych sejmów krajowych, tudzież w obec dotąd istniejących stosunków, w ciągu sesyi tegorocznej zwolany już nie będzie. W interesie kraju ubolewać zaiste wypada nad okolicznościami, które odroczenie sejmów galicyjskich spowodowały; wszakże konieczność tego odroczenia sejmów galicyjskich powszechnie nawet ze strony osób udział w nim mających uznana, samem zaś tem uznaniem dostatecznie usprawiedliwiona została.

Według depechy telegraficznej z Lacroma z dnia 12. b. m. Jego ces. Wysokość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian zapadł na kur; choroba jednak bardzo łagodnie wystąpiła, spodziewać się przeto można, iż dalszy jej przebieg obejdzie się bez żadnego niebezpieczeństwa.

Podróż posła austriackiego przy dworze francuskim, księcia Metternicha, dała powód do różnych domysłów w dziennikach paryskich. *Pays* twierdzi, iż księżę udał się do Wiednia jedynie dla wzięcia udziału w karuzelu, który na korzyść tkaczy roboty pozabawionych, odbyć się ma; *Patrie* zaś zwraca na to uwagę, iż podróż ta wielkie wrażenie na giełdzie sprawiła. Wszakże *Jeneral. kores. austr.* dawniej już donosiła, iż księżę Metternich przybywa do Wiednia dla zdania ustnego raportu o stanie rzeczy w Paryżu i dla powzięcia dalszych instrukcyj.

W Londynie oczekują z wielką niecierpliwością odpowiedzi z Petersburga na notę, którą lord Russell pod dniem 2. marca w sprawie polskiej wyprawił. Wszakże mniemają powszechnie, iż odpowiedź nie będzie inną jak ta, którą księżę Gorczakow na podobną notę gabinetu tuileryjskiego udzielił, a która już jest znana w ogólnych zarzysach.

Najświeższa poczta.

Kraków, 14go marca. Przednie stráže Langiewicza stoją 3/4 mili przed Miechowem. Wczoraj pod Sosnowką w pobliżu Miechowa stoczona została mała potyczka między strażami przednimi. W okolicy Konina, w gubernii Kaliskiej, znajdują się znaczne oddziały powstańców pod dowództwem Mielęckiego, którego Langiewicz mianował pułkownikiem. Dzisiejszej nocy aresztowano kilka wozów i nieco ochotników, zmierzających do powstańców.

Warszawa, 13. marca. Zapewniają, że powstańcy dnia 5go pod Brzeźnicą pod wodzą Lewandowskiego odnieśli zwycięstwo, zdobyli dwa działa, a dnia 7go pod Włodową nad Bugiem pod wodzą Lelewela, i tegoż samego dnia pod Ratajami pobili znaczny oddział.

Berlin, 14. marca. Od polskiej granicy donoszą pod d. 13.: Wczoraj w Warszawie obwołano Langiewicza dyktatorem. Ostatniego poniedziałku pobili powstańcy Rosyan pod Tollem, przy Myszewie, w gubernii Płockiej. Rosyjanie stracili w poległych stu ludzi.

Wrocław, 13. marca (w nocy). Schles. Ztg. donosi: Od wczoraj w południe brakuje wszelkich wiadomości warszawskich. Według doniesień wiarygodnych powstańcy spalili za Sosnowicami kilka mostów na kolei żelaznej, aby przeszkodzić pochodowi wojska. Powstańcy obsadzili Dabrowę, gdzie Langiewicz zatrzymał się, aby na korzystnym stanowisku wydać bitwę.

Paryż, 14. marca. W senacie p. Larabit odczytał sprawozdanie o petycjach za sprawą Polski; konkludował zaś wnioskiem następującym: W takowej sytuacji, w obec toczących się negocjacyi, komisya odebrawszy dostateczne wyjaśnienia i przekonanie, że rząd uczynił i uczyni dla sprawy Polskiej to, co jest sprawiedliwym, możliwym i politycznym, uznała, iż przesłanie petycji do ministerium nie byłoby usprawiedliwione, dlatego komisya wnosi, ażeby spuszczać się na mądrość Cesarza, senat przeszedł do porządku dziennego. Rozprawy we wtorek rozpocząć się mają.

Turyń, 14. marca. Kurs wydania nowej pożyczki ustanowiony został na 71 za sto. Tylko bank narodowy będzie miał przyznaną prowizję komisową 1 od sta.

Italia militare donosi: Wojskowym skompromitowanym w ostatnich wypadkach w Sycylii i skazanym na dożywotne ciężkie więzienie, zmieniono karę na dwudziestoletnie wygnanie.

Gazeta di Torino pisze, iż w Palermie wiele osób uwięziono w skutek odkrycia spisku autonomiczno-mazzinistowskiego. Między uwięzionymi znajduje się księżę Giardinelli, baron Bentivenga i dyrektorowie dzienników *Unita italiana* i *Aspromonte*. Miasto zupełnie spokojne. Sądy rozpoczęły śledztwo.

Dzienniki zamieściły odpowiedź ministra spraw wewnętrznych deputowanym opozycyjnym udzieloną, na żądane pozwolenie tworzenia oddziałów ochotników dla ścigania bandytów. Rząd postanowił użyć ku temu armię i gwardyę narodową mobilizowaną, odmawia przeto pozwolenia, chcąc zatrzymać dla siebie w całości inicjatywę i zarząd uzbrojonych obywateli.

Gazeta wiedeńska zamieściła następującą depechę telegraficzną, która jej zakomunikowana została:

Warszawa, 14. marca. Dnia 9. marca banda powstańców pod wodzą Padlewskiego, 1500 ludzi licząca, pobita została. Wojsko zajęte jej ściganiem. Padlewski zginął, papiery jego zabrano.

Dnia 12. marca generał Fanshawe zniszczył pod Płockiem bandę powstańców, z 800 ludzi złożoną. Powstańcom ubito 200 ludzi, 50 wzięto do niewoli.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Kraków, 14. marca. Według sprawozdań od podróżnych otrzymanych, wczoraj przed południem stoczona została potyczka między strażami przednimi kozaków i powstańców niedaleko Miechowa, i część korpusu Langiewicza zwróciła się ku Opatowcom. Rosyjanie z Częstochowy i Strzemieszyc udali się ku Olkuszowi. Warszawska kolej żelazna znowu w wielu miejscach uszkodzona i komunikacya przerwana. Dyktator Langiewicz mianował już posłów do kilku dworów.

Kraków, 15. marca. Langiewicz według wszelkich pozorów, zwróci cię ku Staszowu. Wydaje banknoty na dwa złote

polskie. Podróźni z Petersburga opowiadają, że na Litwę i Podole ciągną wielkie masy wojska. Z Strzemieszyc dnia 13go zuownu udało się 500 Rosyan do Olkusza.

Spostrzeżenie meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. marca 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.64	+ 4.6	88.4	połud.-wsch. mi.	pochmurno
2. god. po poł.	323.51	+ 6.1	81.0	" " sl.	"
10. god. wiecz.	323.43	+ 4.6	86.7	" " mi.	"
7. god. zrana	323.27	+ 2.4	87.1	zachodni sl.	dészcz
2. god. po poł.	323.09	+ 3.6	80.4	" " "	pochmurno
10. god. wiecz.	322.98	+ 3.4	83.9	" " "	"

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „Der Zigeuner in der Steinmetzwerkstatt.“ Obraz ze śpiewami w dwóch aktach.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. marca.

Hotel George: PP. Hr. Beldiman D., z Mołdawy. — Komorowski Ign., z Chorobrowa. — Rulikowski G. i Wieruński G. z Polski. — Jędrzejowicz Stanisław, z Felsztyna.

Hotel europejski: Ustrzycki W., z Zamiechowa. — Ujejski B., z Lubezy. Skrzyszewski M., z Belzca. — Noel A., z Suchorowa.

Hotel krakowski: Kozaryn A., z Jaryczowa. — Krzyżanowski Piotr, z Wiśniowczyka.

Hotel Langa: Br. Watits c. k. por., z Wiednia.

Dnia 15. marca.

Hotel Geoga: PP. Szeliski W., z Wołynia. — Dąbrowski Z., z Rokiety. — Koziebrodzki S., z Hlibowa. — Hr. Wodziecki K., z Olejowa. — Pinchakowski J., z Wybranówki. — Br. Horoch K., z Warszawy. — Hr. Komorowski F., Łuczyna.

Hotel europejski: Poradowski F., z Kołowa. — Rokoszowski M., z Iwańczyn. — Zaremba K., z Machnowiec.

Hotel angielski: Gnoiński A., z Danileza.

Hotel Krakowski: Wysoczański S., z Demenki. — Zaścił B., z Ostrowa. Pod Jelenia: Daszkiewicz J., z Kudryniec.

Zajazd Krynickiego: Symonowicz J. J., z Sanoczan. — Foltński Konst., z Ireny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. marca.

PP.: Pohorecki Alex., do Horpina. — Br. Horoch S., do Moraniec. — Słonecki Z., do Jarowiec. — Rakowski D. były marszałek szlachty, na Ukrainę.

Dnia 15. marca.

PP: Rosch W. adw. kraj., do Kołomey. — Tyszkowski J. c. k. kapitan, do Kalnego. — Löffler F., do Krzywezy. — Br. Heydel E., do Podmichalowie. Obertyński W., do Leszkowa. — Obertyński F., do Tuszkowa. — Berghof J. c. k. por., do Złoczowa. — Krzyżanowski P., do Wiśniowczyka. — Rożański F., do Pałeczyniec. — Hr. Komorowski K., do Korczmina. — Kownacki T. c. k. por., do Żółkwi. — Janocha A., do Strzelca. — Tartakowski A., do Laszek. — Soroczyński R., do Choronowa. — Postrucki K., do Wojniłowa. — Keplicz M., do Artassowa. — Łodyński S., do Nahorzec. — Szeliski H., do Chodaczkowa. Hr. Beldiman D., do Mołdawy. — Br. Petrino N., do Waszkowiec. — Przedrzemierski P., do Kijowa.

Kurs lwowski.

Dnia 14. marca.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	42	5	47 1/2
Dukat cesarski	5	46	5	48 1/2
Półimperyal zł. rosyjski	9	30 1/2	9	45
Rubel srebrny rosyjski	1	79	1	81 1/2
Talar pruski	1	71	1	73
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	77	8	77	68
" " " m. k. za 100 zł.	81	95	81	60
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	72	25	73	—
5% Pożyczka narodowa	80	48	81	23
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	214	—	215	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 14. marca.

Metaliki po 5% za 100 zł. 74.85. Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 81.20; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —. Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 800.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214.20; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 40% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —.

Lipsk za 100 talarów —. London za 10 funtów szterl. 115.—. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.48, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 114.50.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. marca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% . . . 69.10 69.25

" " bez kuponów . . . 94.60 94.80

Zwrotny po 5% . . . 94.60 94.80

Z pożyczki narod. z proc.

od stycznia do lipca po 5% 81.30 81.40

od kwiet. do paźd. po 5% 81.40 81.50

Z r. 1851 ser. B. po 5% — —

Metaliki po 5% . . . 74.80 74.90

Metaliki z proc. od maja do

listopada po 5% . . . 75.— 75.20

dtto. po 4 1/2% . . . 65.50 65.75

dtto. " 4% . . . 58.— 58.25

dtto. " 3% . . . 43.25 43.75

dtto. " 2 1/2% . . . 37.25 38.25

dtto. " 1% . . . 14.75 15.—

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy . . . 154.— 154.50

Przez. do wyl. z r. 1839

pięta część losów . . . 149.75 150.25

Przez. do wyl. z r. 1854 92.50 93.—

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500 zł. 93.65 93.75

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. . . . . 94.90 95.—

Renty Como po 42 lir. aust. 16.75 17.—

Wyłos. obl. dawn. po 5% 71.— 71.50

dlugu państ. " 4 1/2% 65.— 66.—

" " 4% 57.— 58.—

" " 3 1/2% 50.— 51.—

Przez. do los. obl. " 3% — —

dawn. dlugu państ. " 2 1/2% 55.— 55.50

z proc. w kraju " 2 1/4% 49.— 49.50

" " 2% 44.— 44.50

dtto. z procent. " 1 3/4% 38.— 38.50

za granicą " 5% 71.— 71.50

" " 4 1/2% 65.— 66.—

" " 4% 57.— 58.—

B. Krajów koronnych.

Niższej Austrii . . . 87.75 88.25

Wyż. Aust. i Saleb. 83.75 84.25

Czech . . . . . 86.50 87.—

Morawii 87.25 87.75

Szląska 87.50 88.50

Styryi . . . . . 88.— —

Tyrolu . . . . . 89.— 90.—

Kar., Krainy i Wyb. 85.50 87.—

Węgier . . . . . 74.50 75.—

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. . . . . 22.— 24.—

" 2 1/2% " 100 " . . . 18.— 20.—

" 2 1/4% " 100 " . . . 17.— 18.—

" 2% " 100 " . . . 15.— 16.—

" 1 3/4% " 100 " . . . 12.— 14.—

3. Akcyje.

(Za sztukę.)

Banku narodowego . . . 805.— 806.—

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 215.30 215.50

Niż.-aust. tow. eskont.

po 500 zł. . . . . 650.— 652.—

Póln.kol. po 1000 zł. m. k. 1892.— 1894.—

Tow. kolei żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 235.— 235.50

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.

mon. konw. . . . . 152.50 153.—

Połud.-póln.-niem. kolei

kom. po 200 zł. m. k. . . 131.50 131.75

Kolei Cisy po 200zł. m. k.

po 140 zł. (70%) wpłaty 147.— —

Połud. kolei państ. lomb.

wen. i central.-włoskiej

kolei żel. po 200 zł. w. a.

czyli 500 fr. z wpłaty

180 zł. (90%) . . . . . 271.— 272.—

Kol. Kar. Lud. po 200zł.

mon. konw. . . . . 214.50 215.—

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.

po 200 zł. m. k. . . . . — 55.—

dtto II. emis. po 200zł. m. k.

— 115.—

Kolej Bustebradzka po

500 zł. m. k. . . . . 680.— 685.—

Kolej Aussig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. . . . . 195.— 200.—

Kol. Bern. Ross. z pierw-

szęństwem po 200 zł.

mon. konw. . . . . 195.— 200.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku (Giel. z r. 1857 po 5% 104.80 104.90

narod. 10let. „ 1857 po 5% 101.— 101.25

w m. k. { przeznaczone do

los. po 5% . . . 90.— 90.50

Banku (na 12 m. 5% . . . — —

narod. { przezn. do losu-

w w. a. { wania po 5% . . . 85.— 85.90

Gal. Tow. kred. w w. a.

po 4% . . . . . 77.75 78.—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za

100 zł. m. k. 96.75 97.25

detto detto w srebr. upr.

za 100 zł. w. a. . . . . 97.— 97.50

Emis. z r. 1862 za 100 zł.

wal. aust. . . . . 90.— 90.50

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. . . . . 128.50 129.—

Kol. lomb. wen. po 500 fr. 121.50 122.—

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 92.50 93.—

Kol. póln. po 100 zł. w. a. 89.— 89.50

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 81.50 82.—

Tow. żeg. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. . . . . 93.— 93.50

Lloyda za 100 zł. . . . . 93.— 94.—

Uprzyw. czeska kol. zach.

po 300 zł. w. a. (w sre-

brze) za 100 zł. . . . . 96.50 97.—

Połud. póln. kolej kom. po

5% za 100 zł. . . . . 77.50 78.—

Grac. Koflach. kol. i Tow.

gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.) — —

6. Losy.

(za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. . . . . 135.80 136.—

Tow. żeg. par. na Dun. po

100 zł. m. k. . . . . 99.50 100.—

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 122.— 122.50

" " po 50 zł. m. k. 52.— 52.50

Pożycz. miasta Budy po

40 zł. w. a. . . . . 36.50 37.—

Esterhazego po 40 zł. m. k. 97.— 98.—

Salma " 40 " " 37.— 38.—

Palfigo " 40 " " 38.75 39.25

Clarego " 40 " " 36.75 37.25

St. Genois " 40 " " 36.75 37.—

Windischgrätz 20 zł. " 21.50 22.—

Waldsteina 20 " 23.50 24.—

Keglevicha 10 " 16.75 17.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol. — —

Augsburg za 100 zł. w. p. n. 97.— 97.—

Berlin za 100 tal. . . . . — —

Wrocław za 100 tal. . . . . — —

Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 97.— 97.—

Genua za 100 lir. piem. . . . . — —

Hamburg za 100 M. B. . . . . 86.— 86.20

Lipsk za 100 tal. . . . . — —

Liwna za 100 lir. tosk. — —

London za 10 ft. szt. 114.90 114.90

Lugdun za 100 fr. . . . . — —

Medyolan za 100 lir. wl. 45.25 4 25

Marsylia za 100 fr. . . . . — —

Paryż za 100 fr. 45.50 45.50

Praga za 100 zł. w. a. . . . . — —

Tryest za 10